



ČESKÁ REPUBLIKA

## ROZSUDEK

### JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce **J. D.**, zastoupen Mgr. Václavem Čermákem, advokátkou se sídlem v Trutnově, Bulharská 66 proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Křížová 25, Praha 5, o invalidní důchod, o žalobě žalobce do rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 31. 5. 2012 č. j. X, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne ze dne 31. 5. 2012 č. j. X a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 10. 2. 2012 č. j. X se z r u š u j í a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení spočívající v částce 18.716,- Kč vynaložené jako odměna za zastoupení advokátem a to na účet advokátem vymíněný do 30 dnů od právní moci rozhodnutí.**

#### O d ů v o d n ě n í :

Předmětem žaloby učinil žalobce rozhodnutí správního orgánu (žalované) označené ve výroku. Uvedeným rozhodnutím zamítla žalovaná námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X ze dne 10. 2. 2012. Ta svým rozhodnutím zamítla žádost žalobce o invalidní důchod pro

nesplnění podmínek ust. § 38 písm. a) zák.č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP), neboť nezískal potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na jím požadovanou dávku.

Své rozhodnutí opřela žalovaná nejprve o výsledek posouzení zdravotního stavu žalobce zjištěný ve správním řízení, konkrétně o posudek lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Trutnově ze dne 17. 1. 2012, resp. 23. 1. 2012 (dále jen OSSZ). Podle jeho závěru odpovídal zdravotní stav žalobce invaliditě prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) ZDP, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 45%. Za rozhodující postižení označil deformující postižení páteře, které zařadil do kapitoly XIII, oddílu E, položky 2 písmeno b) přílohy č. 359/2009 Sb., ve znění platném v době posuzování. Současně v tomto posudku stanovil datum vzniku invalidity na 11. 10. 2011.

Proti zamítavému rozhodnutí vydanému dne 10. 2. 2012 s tím, že žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na jím požadovanou dávku, uplatnil žalobce včas námitky. Zejména v nich sporoval správnost posouzení svého zdravotního stavu, kdy jednak nebyl zohledněn v minulosti utrpěný pracovní úraz a jednak nesouhlasil s datem vzniku invalidity. Žalovaná tak v rozhodnutí o námitkách zaznamenala dále výsledek posudku vypracovaného pro námitkové řízení dne 15. 5. 2012 (v přezkoumávaném rozhodnutí uvedeno 24. 4. 2012), podle kterého žalobce není invalidní dle § 39 odst. 1 ZDP, neboť se nadále nejedná o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Zdravotní stav žalobce lékařka označila za stabilizovaný s tím, že neodpovídá žádnému stupni invalidity. Postižení žalobce bylo zařazeno do kapitoly XIII, oddílu E, položky 1 písmeno c) přílohy č. 359/2009 Sb., ve znění platném v době vydání rozhodnutí, když míra poklesu pracovní schopnosti činí toliko 30%. Lékařka tedy nesouhlasila s tím, že by zdravotní stav žalobce, který je i nadále dlouhodobě nepříznivý, odpovídal jakémukoli stupni invalidity.

V následně podané žalobě vyslovil žalobce pochybnost o správnosti a objektivitě provedeného posouzení a zejména vyhodnocení jeho zdravotního stavu. Zrekapituloval, že v roce 1981 utrpěl pracovní úraz a v roce 1987 mu byl přiznán invalidní důchod právě v souvislosti s tímto pracovním úrazem. Zdůraznil, že s přibývajícím věkem se jeho zdravotní obtíže zhoršují, takže je přesvědčen o tom, že jeho invalidita trvá bez ohledu na skutečnost, že mu byla tato dávka v roce 2010 odejmuta. Upozornil, že během tří let došlo v jeho případě k posouzením, které se významně lišily stanovenou mírou pracovní schopnosti – v roce 2010 to bylo 20%, následující rok již 45% a v roce 2012 byla míra pracovní schopnosti, resp. její pokles stanoven 30%. Vyslovil přesvědčení, že výsledky posuzování jsou odrazem spíše ekonomické situace a nikoli objektivního a spravedlivého posouzení žalobcova zdravotního stavu. V tomto směru k důkazu navrhl lékařské zprávy obsažené v dokumentaci k jeho osobě vedené u ošetřujícího lékaře MUDr. Somboty popřípadě na dalších specializovaných pracovištích. Navrhl z důvodů objektivizace zdravotního

stavu žalobce vypracovat posudek Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen PK MPSV) případně řízení doplnit o posudek znalecký s výhradou důkazů dalších.

Žalovaná poukázala, že podstata sporu vyžaduje odborné znalosti z oboru medicíny a omezila se tak na stanovisko ve smyslu návrhu na posouzení zdravotního stavu žalobce Posudkovou komisí ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen PK MPSV).

S ohledem na charakter sporu, kdy se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem, navrhla žalovaná v souladu s ust. § 4 odst. 2 zák.č. 582/91 Sb. doplnit dokazování o posudek PK MPSV.

Podle § 39 odst. 1 ZDP je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle odst. 2 téhož ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Dle ust. § 75 odst. 1 zák.č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Krajský soud o žalobě rozhodoval v souladu s ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. přičemž vycházel jak z informací uvedených v žalobě a následně při opakovaných jednáních, tak posuzoval především obsah správního spisu žalované (lékařské dokumentace OSSZ, dávkového spisu žalované). Dále řízení doplnil o posudek PK MPSV se sídlem v Hradci Králové, který byl pro účely soudního řízení vypracován 23. 11. 2012 a o jeho dodatek s datem 26. 4. 2013. Přes stálé námitky žalobce a pochybnosti, resp. nejasnosti krajského soudu co se týče průběhu a výsledků posuzování zdravotního stavu žalobce, byl vyhotoven srovnávací posudek vypracovaný PK MPSV se sídlem v Praze dne 9. 10. 2013. S obsahem posudků byly obě strany sporu seznámeny před jednáním ve věci samé.

S přihlédnutím k odlišnému posudkovému závěru PK MPSV se sídlem v Praze (míněno co do data vzniku invalidity prvního stupně), učinil krajský soud dotaz na žalovanou, zda-li takto nově stanovené datum vzniku může ovlivnit splnění druhé podmínky pro vznik nároku na invalidní důchod, tedy podmínky potřebné doby pojištění s ohledem na ust. § 40 odst. 2 ZDP). Žalovaná v reakci ze dne 6. 12. 2013 oznámila, že ke dni vzniku invalidity, tedy k 5. 1. 2011, nesplňoval žalobce potřebnou

dobu 5 roků pojištění z předchozích 10 let, neboť v tomto období získal toliko 1 rok pojištění. **Splnil však potřebnou dobu pojištění 10 roků v období posledních 20 let, tedy v době od 5. 1. 1991 do 4. 1. 2011, kdy získal 10 roků a 52 dnů.**

Při jednání krajský soud provedl důkazy posudky PK MPSV se sídlem v Hradci Králové a v Praze a rovněž obě strany seznámil s reakcí žalované na požadavek soudu, jak je popsáno v odstavci předchozím. Žalobce setrval na jedné ze svých dvou původně vznesených žalobních námitek a to v tom směru, že invalidita měla být posouzena v souvislosti s pracovním úrazem, což se v minulosti opakovaně událo. Proto navrhl k této sporné otázce vyžádat znalecký posudek. Zástupkyně žalované s přihlédnutím k výsledku doplněného dokazování ponechala rozhodnutí na úvaze krajského soudu. **Krajský soud návrhu na doplnění dokazování znaleckým posudkem nevyhověl (§ 52 odst. 1 s.ř.s.),** neboť nabyl přesvědčení, že v posudkových závěrech PK MPSV se sídlem v Hradci Králové a v Praze nalezl dostatečně odůvodněnou odpověď na vznesenou námitku.

Přezkoumávanému rozhodnutí předcházel skutkový stav, který je poměrně složitý a byl k důkazu při jednání soudem konstatován. Žalobcův zdravotní stav a nároky z něho plynoucí byly posuzovány postupně podle tří platných právních úprav, a proto soud pro maximální přehlednost zvolil celkovou rekapitulaci případu:

dne 5. 11. 1987 byl zdravotní stav žalobce posouzen lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení v Trutnově (dále jen OSSZ) s tím, že žalobce byl uznán částečně invalidním podle § 25 odst. 4 písm. b) zák. č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení a to na následky úrazu ze dne 2. 12. 1981 (jednalo se o úraz pracovní), kdy lékař konstatoval stav po kontusi bederní krajiny s lehkou kompresivní frakturou těla L 1 dne 2. 12. 1981 a recidivující lumbalgie a lumboischialgie.

Poté následovaly v pravidelných intervalech kontroly zdravotního stavu žalobce na OSSZ, který byl nadále posuzován jako částečně invalidní – bez ohledu na v mezidobí přijatou změnu zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení.

Při kontrole na OSSZ konané dne 19. 2. 1991 byl žalobcův stav označen jako stav odpovídající invaliditě dle § 29 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb. a to následky úrazu ze dne 2. 12. 1981. K uznání plné invalidity vedly posudkového lékaře v zásadě tři skutečnosti – objektivně zjištěný zdravotní stav žalobce, pro který nebyl schopen vykonávat dosavadní zaměstnání rubače, zaměstnavatel pro něho nebyl schopen zajistit vhodné zaměstnání (ani v podzemí dolu ani na jeho povrchu), u jiného zaměstnání na povrchu komise předpokládala pokles výdělků o více jak 50% průměrného měsíčního výdělku, proto by se jednalo o zaměstnání nepřiměřené ve smyslu § 18 odst. 2 vyhl. č. 149/1988 Sb., kterou se prováděl zákon o důchodovém zabezpečení a nadto v době posuzování nebylo ukončeno léčení žalobce. Tento stav byl potvrzen při kontrole konané 31. 3. 1992, dne 22. 4. 1993 a rovněž při kontrole konané dne 23. 5. 1996.

Po kontrole konané dne 14. 7. 1999 byl zdravotní stav žalobce posouzen jako stav odpovídající toliko invaliditě částečné dle § 44 odst. 1 ZDP na následky úrazu z roku 1981.

U žalobce byl konstatován vertebrogenní algický bederní syndrom včetně stavu po kompresivní fraktuře L1, nicméně dle lékařských zpráv nastalo zlepšení, a proto dnem jednání došlo ke snížení stupně invalidity z invalidity plné na invaliditu částečnou a to stále na následky úrazu z roku 1981. Postižení bylo zařazeno do kapitoly XV, oddílu E, položky 4 písm. b) přílohy č. 2 k vyhl. č. 284/1995 Sb. a stanovena 50% míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Prakticky tentýž výsledek učinila kontrola proběhnuvší na OSSZ dne 24. 8. 2000, kdy páteřové postižení žalobce bylo zařazeno rovněž do kapitoly XV, oddílu F, položky 3 písm. b) již uvedené přílohy k vyhlášce a stanoveno 40% ztráta schopnosti soustavné výdělečné činnosti. I tentokrát byla částečná invalidita na následky úrazu z roku 1981.

V roce 2001 žalobce požádal o opětovné přiznání plného invalidního důchodu. Na OSSZ v Trutnově byl projednán 26. 1. 2001 a výsledek posouzení vyzněl zcela shodně jako v roce předchozím včetně stanovené míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Opět je zde zmíněna souvislost s úrazem v roce 1981 s tím, že od posledního posouzení ke zhoršení zdravotních obtíží a tím i zdravotního stavu u žalobce nedošlo. **Žalobce své žádosti o „znovupřiznání plného“ invalidního důchodu postupně opakoval v následujících letech 2002, 2003, 2004 a 2007 a 2009.**

**Dne 11. 11. 2010** se uskutečnila na OSSZ kontrola zdravotního stavu žalobce a po vyhodnocení obsahu lékařských zpráv bylo konstatováno, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitoly XIII, oddílu E, položce 1, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které posudková lékařka stanovila 20% pokles pracovní schopnosti a nevyužila možnost danou § 3 a 4 téže vyhlášky, tedy možnost tuto základní procentní sazbu z důvodů v těchto ustanoveních vyjmenovaných zvýšit popřípadě snížit. Výsledek posouzení měl vliv na posudkový závěr v tom směru, že **zdravotní stav žalobce ji neodpovídal žádnému stupni invalidity**. Nato bylo vydáno dne 22. 11. 2010 rozhodnutí, kterým byl žalobci od 24. 12. 2010 odejmut postupem dle § 56 odst. 1 písm. a) a ust. § 39 odst. 1 ZDP invalidní důchod odejmut. O žalobcem podaných námitkách bylo rozhodováno na základě posouzení zdravotního stavu provedeného lékařem Lékařské posudkové služby dne 27. 1. 2011 s tím, že tento souhlasil s výsledkem posouzení učiněného lékařem OSSZ dne 11. 11. 2010. Proto následovalo **rozhodnutí žalované ze dne 2. 2. 2011, kterým byly námitky žalobce zamítnuty a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 11. 2010 (rozhodnutí o odnětí dávky jak již výše zmiňováno) potvrzeno.**

Ještě v průběhu řízení popisovaného v odstavci předchozím uplatnil žalobce novou žádost o dávku a to dne 10. 8. 2011. Jeho zdravotní stav byl opakovaně posuzován lékařkou OSSZ v Trutnově a odročován za účelem dovyšetření zdravotního stavu žalobce a zajištění nezbytných lékařských zpráv. Při posledním jednání konaném dne 23. 1. 2012 měl posudkový lékař k dispozici dokumentaci ošetřujícího lékaře MUDr. Jiřího Soboty a výsledky těchto vyšetření: antologické vyšetření MUDr. Andr ze dne 26. 4. 2011, neurologické vyšetření MUDr. Plný ze dne 5. 1. 2011, 18. 7. 2011, 24. 5. 2011 a MUDr. Hanl ze dne 28. 3. 2011. Rovněž vyšetření MRI L páteře ze dne 2. 6. 2011. propouštěcí zpráva neurologického oddělení Oblastní Nemocnice Trutnov za dobu od 30. 3. do 5. 4. 2011, ortopedické vyšetření MUDr. Audy ze dne 11. 10. 2011, EMG vyšetření MUDr. Plný ze dne 10. 11. 2011 a 30. 9. 2011 včetně zprávy zařízení Rehamedica Žacléř ze období 6. 12. - 22. 12. 2011. Závěr z vyhodnocení zpráv odborníků byl ten, že zdravotní stav žalobce je dlouhodobě nepříznivý a žalobce je tak invalidní dle § 39 odst. 1 ZDP ve znění pozdějších předpisů, přičemž se jedná o invaliditu I. stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. **Datum opětovného vzniku invalidity lékař stanovil dnem 11. 10. 2011 a dal jej do souvislosti s ortopedickým vyšetřením.** Postižení zařadil do kapitoly XIII, oddílu E, položky 2, písm. b) přílohy již uváděné a stanovil 45% míru poklesu pracovní schopnosti. Postup dle § 3 a 4 téže vyhlášky nevyužil.

Výsledkem posudkového závěru bylo rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 10. února 2012, kterým byla žádost žalobce zamítnuta pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) ZDP ve znění pozdějších předpisů, neboť v rozhodném období před opětovným vznikem invalidity nezískal zákonem požadovanou dobu pojištění (§ 40 odst. 1 a 2 ZDP). Toto je rozhodnutí, od kterého se následně odvíjí důvod sporu a tedy případná opodstatněnost projednávané žaloby. Krajský soud toliko zrekapituluje, že lékařka vyhotovující dne 15. 5. 2012 **posudek pro námitkové řízení** dospěla k závěru, že zdravotní stav žalobce je i nadále sice dlouhodobě nepříznivý, nicméně míru poklesu pracovní schopnosti **stanovila 30%, což neodpovídá žádnému stupni invalidity.** V tomto posudku rovněž zmínila, že **z dodatečně doložených odborných nálezů není jednoznačné, zda-li jsou zdravotní potíže žalobce přímým následkem pracovního úrazu z roku 1981.**

Žalobce opětovně zareagoval včasnými námitkami podanými dne 19. 3. 2012, ve kterých s výsledkem posouzení svého zdravotního stavu vyslovil nesouhlas, a to jak co do data vzniku invalidity, tak rovněž co do nepřiznání invalidity v souvislosti s pracovním úrazem z roku 1981. Jednalo se o tytéž námitky, které učinil součástí následně podané žaloby.

Na podané námitky reagovala žalovaná postupem dle § 88 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Kontrolní posouzení zdravotního stavu žalobce pro účely řízení o námitkách provedl lékař lékařské posudkové služby (pracoviště pro námitkové řízení) v Hradci Králové dne

15. 5. 2012. Vycházel ze zdravotní dokumentace a původních lékařských zpráv odborníků. Konstatoval, že u žalobce se sice jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který je ovšem stabilizovaný a neodpovídá žádnému stupni invalidity. V tomto směru se s posudkovým závěrem učiněným lékařem OSSZ v Trutnově dne 23. 1. 2012 (v rozhodnutí žalované uváděno nesprávně 17. 1. 2012 – v tento den posudek vyhotoven nebyl) neshodl. Výsledek tohoto posouzení se stal následně podkladem pro rozhodnutí o námitkách, které je předmětem soudního přezkumu.

V § 26 ZDP se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy má trvat déle než jeden rok. Současně krajský soud ještě jednou odkazuje na text § 75 odst. 1 s.ř.s., kdy při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, jak ostatně žalobkyni poučil v průběhu soudního řízení.

Krajský soud vyžádal pro účely přezkumného řízení posouzení zdravotního stavu žalobce a to od **PK MPSV se sídlem v Hradci Králové**, která jej vypracovala dne **23. 11. 2012**. Komise jednala v řádném složení, kdy jedním z členů byla lékařka – specialistka z oboru neurologie. Při posuzování komise vycházela z dosud shromážděných a v tomto rozhodnutí již zachycených lékařských zpráv. Krom těchto zpráv disponovala rovněž nálezem Kliniky nemocí z povolání Fakultní nemocnice Hradec Králové vypracovaný doc. MUDr. Chaloupkou, CSc. Ze dne 24. 1. 2011 a MRI vyšetřením bederní páteře ze dne 2. 6. 2011 provedeným MUDr. Němečkem z Oblastní nemocnice Trutnov.

Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýraznějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označila posudková komise bolestivý syndrom bederní páteře na podkladě degenerativních změn a skoliózy páteře s projevy kořenového dráždění oboustranně, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, bez známek kompresivní kořenové léze dle EMG vyšetření. Postižení zařadila do kapitoly XIII, oddílu E, položky 1, písm. c) přílohy již uváděné a stanovila 40% míru poklesu pracovní schopnosti, tedy odpovídající invaliditě prvního stupně. Postup dle § 3 téže vyhlášky nevyužila. Za **datum vzniku invalidity určila den 5. 4. 2011**, přičemž z obsahu vypracovaného posudku tak lze mít zato, že se jedná o datum, kdy byla ukončena hospitalizace žalobce na Neurologickém oddělení Oblastní nemocnice Trutnov, kde byl hospitalizován od 30. 3. do 5. 4. 2011. Se závěrem lékaře, který žalobce posuzoval pro námitkové řízení PK MPSV nesouhlasila. Jednak konstatovala, že v tomto posudku byl žalobcův zdravotní stav podhodnocen a dále **nesouhlasila**, že zdravotní potíže nejsou způsobeny bolestivým syndromem páteře, ale získanou **deformitou páteře následkem úrazu**.

S ohledem na námitky trvající námitky žalobce a pochybnosti samotného krajského soudu o úplnosti a přesvědčivosti posudku požádal tento soud jako medicínský laik PK MPSV, aby se vyjádřila k následujícím dvěma otázkám:

1) žalobci byl v předchozím řízení odejmut invalidní důchod se zánikem ke dni 11. 11. 2010. Posudková komise v posudku stanovila datum vzniku invalidity 5. 4. 2011, tedy s odstupem několika málo měsíců. Krajský soud se za zjištěné situace ptal, zda-li mohlo být posouzení žalobce na OSSZ dne 11. 11. 2010 objektivní, když po uplynutí pár měsíců a po prodělané hospitalizaci odpovídal jeho zdravotní stav opět invaliditě. Lze vůbec hovořit o tom, že v tak krátkém časovém úseku došlo ke stabilizaci zdravotních potíží či ke zlepšení zdravotního stavu v rozsahu tak výrazném, aby odůvodňoval změnu v posouzení? Krajský soud tím zcela jasně cílil k problému, zda-li u žalobce invalidita spíše netrvala po celé výše popsané období, což by se pro medicínského laika jevilo s ohledem na důkazy a zdravotní problémy žalobce jako logické.

2) dále krajský soud požádal PK MPSV o jasné stanovisko k tomu, zda-li invalidita žalobce je v souvislosti s jeho pracovním úrazem z roku 1981 (v žádosti krajského soudu zřejmou chybou v psaní uveden rok 1987).

**Doplňující posudek byl vyhotoven dne 26. 4. 2013.** Posudková komise v něm zdůraznila, že hodnocení zdravotního stavu žalobce ke dni 11. 11. 2010 probíhalo již dle nových právních předpisů (konkrétně dle přílohy k vyhlášce č. 359/2001 Sb.), do kterých „byly promítnuty pokroky lékařské vědy do funkčního hodnocení zdravotního stavu a pracovní schopnosti“. Popsala, jakým způsobem by bylo možno zdravotní stav žalobce objektivně doložený lékařskými nálezy posoudit včetně stanovené procentní míry poklesu dle původní právní úpravy (ta by umožnila posoudit zdravotní stav žalobce jako stav odpovídající částečné invaliditě) a dle právní úpravy platné v době hodnocení – kdy dle posudkové komise nebyla prokázána taková tíže žalobcova onemocnění, která by umožnila jeho stav posoudit jako stav odpovídající prvnímu stupni invalidity. Teprve nálezy z průběhu hospitalizace (přelom března a dubna 2011) prokázaly již závažnou poruchu statiky a dynamiky páteře, a proto dnem propuštění (dnem vzniku invalidity) považovala PK MPSV zdravotní stav za stabilizovaný na dané úrovni funkčního postižení.

Ke druhé otázce komise připomněla, že již v prvoposudku vyjádřila nesouhlas s tím, že by invalidita žalobce měla být dávana do souvislosti s pracovním úrazem z roku 1981. Zdůraznila, že po opětovném prostudování kompletní zdravotnické dokumentace odborným lékařem z oboru rtg má zato, že kompresivní fraktura těla obratle nebyla zcela jednoznačně prokázána a mohlo se jednat o mylnou interpretaci rtg snímku. Své závěry objasnila popisem mechanismu úrazu a důsledky, které by se s největší pravděpodobností objevily na páteři – k nim ovšem zranění žalobce nepatří. Připomněla – z pohledu dnešního – malou validitu podkladových snímků, které lze zatížit velkou nepřesností při identifikaci lehkých změn. Tomu nasvědčují výsledky pozdějších vyšetření, kdy následné rtg nálezy traumatické změny

nepopisují. Zdůraznila popis rtg nálezu z roku 1990, který zaznamenává obratlová těla L105 bez nálezu zřetelné deformace. Stejně tak se tento závěr neobjevil ani v další dostupné a prověřené lékařské dokumentaci. Pro medicínského laika nadto vysvětlila, že kompresivní fraktura se nemůže zhojit, aniž by bylo patrné snížení obratlového těla, tedy nějaká forma deformace. I kdyby však nakrásně ke kompresivní fraktuře těla obratle došlo, pak PK MPSV připomněla již učiněný závěr v prvoposudku, v němž zcela jednoznačně prokázané degenerativní změny páteře nedala do souvislosti s úrazem z roku 1981 s to proto, že „dle doložených popisů nálezů na páteři (rtg, CT, MRI) nebyly prokázány posudkově významné traumatické změny na obratlích bederní páteře. Prokázána byla toliko lehká kompresivní změna na těle obratle L1 na časném snímku po uvedeném úrazu. Následky úrazu na těle obratle L1 v dalších rtg nálezech nepopisovány a posudkově významné degenerativní změny páteře jsou lokalizovány do jiných oblastí bederní páteře.“

**Na závěru přijatém v prvoposudku PK MPSV se sídlem v Hradci Králové (tedy invalidita v prvním stupni s datem vzniku 5. dubna 2011) setrvala jako na správném.**

Krajský soud se i přes podrobně doplněný posudek nedokázal přenést přes datum určující počátek „nově vzniklé invalidity“, neboť byl přesvědčen, že v tomto směru zůstala PK MPSV ve svém závěru nepřesvědčivá, a proto požádal o nové zhodnocení zdravotního stavu žalobce **PK MPSV se sídlem v Praze**. Položil jí prakticky tytéž dvě otázky jako učinil vůči PK MPSV se sídlem v Hradci Králové, když vyžadoval doplňující posudek. **Komise se tak měla zaměřit zejména na objasnění data opětovného vzniku invalidity a na její souvislost s pracovním úrazem z roku 1981.** I v tomto případě je zjevné, že komise jednala v řádném složení a disponovala dostupnými lékařskými zprávami o zdravotním stavu žalobce. Ten byl jednání komise osobně přítomen a rovněž proběhlo orientační vyšetření lékařkou z oboru neurologie.

Následně se PK MPSV věnovala vývoji úrazu žalobce od data jeho vzniku do doby současné a postupném posuzování jeho zdravotních potíží a navazujících (různých) druhů přiznaných invalid (popsáno již v odůvodnění tohoto rozhodnutí). Zdůraznila, že v dokumentaci praktického lékaře ani v neurologických nálezech není „od ledna 2010 a to ani v jeho průběhu popisována kromě trvajících poruchy statiky a lehké až střední poruchy dynamiky symptomatika svědčící pro kořenové dráždění.“

Poté PK MPSV věnovala část posudku popisu vývoje zdravotního stavu žalobce v průběhu roku 2011. Zmínila vyšetření na neurologii hned z počátku roku, konkrétně ze dne 5. 1. 2011 a to neurologem MUDr. Plným. V něm žalobce zmiňoval trvalé bolesti páteře vyzařující do levé dolní končetiny. Závěr vyšetření konstatoval „skoliotický blok bederní páteře bez výpadové sy“. Při kontrolním vyšetření na neurologii dne 28. 3. 2011 s ohledem na výsledek byla doporučena hospitalizace, kterou žalobce podstoupil v termínu od 30. 3. do 5. 4. 2011. Poté se posudek věnuje obsahu všech dalších lékařských zpráv a to až do počátku roku 2012 a popisu

pracovního uplatnění žalobce po úrazu v roce 1981 včetně průběhu výsledků vyšetření a závěrů lékařských prohlídek konaných na OSSZ v průběhu jednotlivých let.

Rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu včetně míry poklesu pracovní schopnosti určila tato posudková komise ve shodě se závěrem PK MPSV se sídlem v Hradci Králové. **Odlišně však stanovila datum vzniku invalidity (prvního stupně) a to dnem 5. 1. 2011, tedy neurologickým vyšetřením, které objektivně prokázalo zhoršení zdravotního stavu žalobce.** Vyšetření z průběhu roku 2010 nebyla pro přiznání invalidity prvního stupně přesvědčivá. Stejně tak se tato komise přiklonila k závěru „své kolegyně“ z Hradce Králové co do „nesouvislosti“ invalidity s pracovním úrazem z roku 1981 a to v zásadě z týchž důvodů, které popsala předchozí komise. Pokud byly různé stupně invalidity v průběhu minulých let dávány do souvislosti s pracovním úrazem, pak s těmito závěry posudková komise nesouhlasila.

Krajský soud vyhodnotil zjištěný skutkový stav a při svém rozhodování vycházel ze závěrů přijatých posudkovými komisemi, když po seznámení se s obsahem obou posudků a při znalosti předmětu žaloby dospěl krajský soud k závěru, že se jedná o důkazy přehledné, objektivní, náležitě odůvodněné a srozumitelné i laikovi v oboru medicíny. Obě posudkové komise v zásadě odpovídaly na dvě stěžejní otázky plynoucí ze dvou žalobních námitek – **kdy opět vznikla invalidita žalobce a zda je tato invalidita v souvislosti s pracovním úrazem z roku 1981.**

Na otázku (a námitku) první, tedy na otázku týkající se data vzniku invalidity prvního stupně se závěry posudkových komisí rozešly. Uvažování krajského soudu je pochopitelně bližší závěr PK MPSV se sídlem v Praze, která v posudku s odkazem na obsahy lékařských zpráv a vývoj zdravotního stavu žalobce přesvědčivě objasnila důvody, pro které určila za **datum vzniku invalidity den 5. 1. 2011.** Krajský soud nebude znovu popisovat již zachycené a toliko konstatuje, že vysvětlení PK MPSV se sídlem v Praze považuje za dostatečně logické danému případu a odborně podložené odkazem na vývoj zdravotních potíží žalobce a na jejich intenzitu, resp. závažnost tak, jak jsou zachyceny v doložených lékařských zprávách.

Na druhou otázku (a námitku), tedy souvislost invalidity žalobce s pracovním úrazem z roku 1981 odpověděly posudkové komise tentokrát zcela shodně. Krajský soud věnoval značnou část odůvodnění svého rozhodnutí popisu důvodů, pro které obě komise souvislost „aktuálního“ zdravotního stavu žalobce s invaliditou neshledaly. Jako medicínský laik považoval jejich shodné závěry za natolik přesvědčivé, že další navrhované doplnění dokazování znaleckým posudkem neshledal potřebným.

S ohledem na „posunuté“ datum vzniku invalidity a s přihlédnutím k reakci žalované ze dne 6. 12. 2013, ve které žalovaná na dotaz krajského soudu jasně potvrdila, že u žalobce se právě tímto „posunem“ naplní podmínka potřebné doby

pojištění pro vznik nároku na invalidní důchod, krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů pro vady řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s.ř.s.). V něm žalovaná vydá nové rozhodnutí, přičemž bude povinna zohlednit výsledky posouzení obsažené v posudku především PK MPSV se sídlem v Praze (§ 78 odst. 5 a 6 s.ř.s.).

Náležitě odůvodněný výsledek posouzení vycházející z lékařskými zprávami podloženého zdravotního stavu žalobce koresponduje rozhodovací činností krajských soudů i Nejvyššího správního soudu v Brně (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2003, čj. 3 Ads 7/2003-42, publikován pod Ej 162/2003, který uvádí: *„Důvodem zániku plné invalidity nemusí být vždy jen zlepšení zdravotního stavu, ale i stabilizace zdravotního stavu, neboť sama stabilizace dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu spojená s adaptací člověka na situaci vyvolanou například zdravotním postižením může vést k obnovení pracovní schopnosti ve vymezeném rozsahu (§ 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).“*

Ve věci úspěšný žalobce požadoval v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. náhradu nákladů řízení spočívajících v zastoupení advokátem. Ten předložil krajskému soudu specifikaci výše odměny, která po kontrole soudem odpovídá faktické situaci a vyčíslení odměny je následující: odměna advokáta za jeden úkon právní služby v předmětné věci činí:

- 500 Kč podle § 9 odst. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb. (dále jen AT) – do 31. 12. 2012,  
- 1.000 Kč podle 9 odst. 2 AT – od 1. 1. 2013, přičemž byly poskytnuty tyto úkony právní služby:

25. 7. 2012 převzetí a příprava zastoupení 500 Kč  
25. 7. 2012 žaloba 500 Kč  
17. 2. 2013 účast na jednání u kraj. soudu 1.000 Kč  
26. 4. 2013 účast na jednání u PK MPSV 1.000 Kč  
23. 7. 2013 účast na jednání u kraj. soudu 1.000 Kč  
12. 9. 2013 účast na jednání u PK MPSV 1.000 Kč  
18. 12. 2013 účast na jednání u kraj. soudu 1.000 Kč

Ke každému úkonu právní služby účtoval paušální náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 AT ve výši 300 Kč, tedy 7 x 300 Kč 2.100 Kč.

Dále pak cestovné za 4 cesty z Trutnova do Hradce Králové a zpět, tj. celkem 114 km á 1 cesta, k soud. jednání ve dnech 17. 2., 23. 7. a 18. 12. 2013 a cestovné k jednání u PK MPSV dne 26. 4. 2013 při uskutečnění jízdy osobním automobilem Renault Laguna SPZ TUI 37-73, sazba základní náhrady za 1 km jízdy podle § 1 písm. b) vyhl. č. 472/2012 Sb. 3,60 Kč, spotřeba vozidla 8,1 l benzínu na 100 km, cena 1 l benzínu podle § 4 písm. a) cit. vyhl. 36,10 Kč, tedy  $(114 \times 3,60) + [(114 \times 0,081) \times 36,10] = 744 \text{ Kč} + 336,24 \text{ Kč} = 1.080,24 \text{ Kč}$ . Cestovné za cestu z Trutnova do Prahy a zpět, tj. celkem 290 km, k jednání PK MPSV dne 12. 9. 2013 při uskutečnění jízdy zmíněným vozidlem, tedy  $(290 \times 3,60) + [(290 \times 0,081) \times 36,10] = 1.052,40 \text{ Kč} + 857,82 \text{ Kč} = 1.910,22 \text{ Kč}$ .

Náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 AT ve výši 100 Kč za každou i jen započatou půlhodinu, a to a) za čas strávený 4 cestami do Hradce Králové a zpět, tj. 2 h á 1 cesta, tedy  $4 \times 100 \text{ Kč} = 400 \text{ Kč} \times 4 = 1.600 \text{ Kč}$  a za b) za čas strávený cestou do Prahy a zpět, tj. 4 h 20 min, tedy  $9 \times 100 \text{ Kč} = 900 \text{ Kč}$ . Celkem zástupce žalobce účtoval odměnu ve výši 15.468 Kč a dále se prokázal osvědčením jako plátce DPH, a proto mu náleželo navýšení o 21% DPH, tedy o 3.248 Kč.

Celková účtovaná a soudem důvodně přiznaná odměna činí 18. 716,- Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet advokátem vymíněný.

### **P o u č e n í :**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 31. prosince 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.  
samosoudkyně